

1 / 2

başkasının malını telef etmekle emretse, bu izni sahih olmaz. Eğer hakim kendisi böyle malları telef ederse, ödemesi gerekir.

Aynı şekilde hakim, vakıf mallarını veya küçük çocuğun malını hibe edemez, zira hakimın tasarrufu maslahatla kayıtlıdır.

Hasılı kelim, sultanın, hakimın, valinin, velinin tasarrufları, maslahat üzere olursa sahihtir, değilse geçerli olmaz.

59. MADDE:

□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□

Manası: Hususi velayet, umum velayetten daha kuvvetlidir.

Burdaki velayetten murad, tasarruf yetkisi olan velidir.

Veli: Başkasının malında, onun rızasını beklemeden tasarruf yapabilen kişidir. Vekil böyle değildir, zira onun tasarru-funda müvekkilinin rızası şarttır.

Hususi velilik, nikah akdinde ve mal hususunda olur. Burda ki veli, dede veya babadır. Sadece nikahta veli olanlar asabalar, çocuğun annesi ve zevi-l erhamdır.

Sadece malda veli, evvela babadır, ikinci olarak babasının hayatında iken tayin ettiği vasiydir. Üçüncü olarak şu tayin edilen vasiynin tayin ettiği vasiy dir. Dördüncü olarak çocuğun dedesi-dir. Beşinci olarak, çocuğun dedesinin tayin ettiği vasiy dir. Altıncı olarak ta bu vasiy nin tayin ettiği vasiy dir. Vakıf velayeti de böyle hususi velayettendir.

Misal: Hakim, umumi velayet hakkına binaen vakfın malını kiraya verse, vakfın müteveli heyeti de vakfı kendisine kiralasa, müteveli heyetinin kiralaması sahihtir, hakimın değil, zira hususi velayet, umumi velayetten daha kuvvetlidir. Hususi velayet sahibi varken, umumi velayet sahibinin tasarrufu geçerli olmaz.

Aynı şekilde hakim, hainlik yapmayan müteveli heyeti men subundan birini görevden alamaz. Aynı şekilde vasiysi olan çocuğu, hakim evlendiremez, malında tasarruf edemez. Zira hususi velayet sahibinin tasarrufu daha kuvvetlidir.

Bu kaidenin istisnası:

Ölünün velisi olan çocuğun vasiy si, katili öldürtemez ve affedemez, ancak noksan olmayarak diyet üzerine mal karşılı-ğında sulh edebilir. Hakim ise katili kısasen idam ettirebilir; burda umumi velayet sahibi olan hakim, hususi velinin kadir olamadığı şeye muktedir olmuştur.